

POSLOVNE VESTI autor BIZLife / 08/03/2023 | 10:20 / ● 0

Šta je OSMIJUM o kom se pričalo na KBF-u i da li ćemo ga koristiti za državne rezerve?

Na Kopaonik biznis forumu je u utorak predstavljen osmijum, najskuplji metal u svetu, koji bi u budućnosti mogao da zameni zlato u ulozi državnih rezervi.

Zamenik direktora nemačkog Instituta za osmijum Skarlet Klaus rekla je da je u poslednje vreme povećana tražnja za ovim najredim i najskupljim plemenitim metalom koji se koristi za izradu skupocenog nakita i ukrašavanje luksuznih predmeta. Ona je dodala da osmijuma na planeti Zemlji ima svega 17 metara kubnih, odnosno toliko da sav može da stane pod pet ili šest stolica.

„Kada bi ga bilo više u prirodi, bio bi zbog čvrstoće, idealan materijal i za pravljenje podmornica. Idelan bi bio i za sprečavanje gama zraka, a i kao provodnik bez gubitaka“, rekla je Klaus, vlasnica prve međunarodne kompanije specijalizovane za proizvodnju nakita sa osmijumom.

Prema njenim rečima, osmijum je prisutan za sada na tržištima 40 zemalja, a u 30 je osnovan institut za osmijum.

„Cena zlata 2023. godine iznosi 1.844 dolara po unci, a za osmijum 1.965 dolara. Najsitiniji komad osmijuma u nakitu košta oko 200 evra“, rekla je Klaus.

A kako smo mi pisali o osmijumu?

Plemeniti metali poput [zlata](#) oduvek su bili odlična investicija jer za razliku od novca ne mogu da izgube vrednost.

Međutim, na tržištu se pojavio osmijum koji je čak 30 puta skuplji od zlata i postao za kratko vreme popularnija opcija kod investitora. Da li to znači da postoji šansa da će ovaj metal preuzeti primat u odnosu na zlato, koje se koristi za državne rezerve širom sveta, ostaje da vidimo.

Kako kažu pojedini trgovci, u pitanju je novo srebro ili zlato na tržištu ulaganja.

Šta je osmijum?

Osmijum je sjajan, plavo-beli i tvrdi [metal](#), koji može biti krt i na visokoj temperaturi. On pripada platinskoj grupi metala i kao element se nalazi u tragovima legura, uglavnom u rudama platine.

Njegov naziv potiče od grčkog izraza osme, što znači miris. Veoma je toksičan i snažan oksidant sa jakim mirisom, po kom je dobio ime. Jedan je od najgušćih elemenata na svetu. Unutar platinske grupe ima najvišu tačku topljenja i najmanji pritisak pare.

Plemeniti metal (Screenshot Youtube)

Cena osmijuma

Jedan gram osmijuma koštao je prošle godine 1700 evra, odnosno 30 puta više od iste količine zlata. U Srbiji su ga tada posedovale samo tri osobe i nijedna ga ne nosi kao nakit, prenose srpski mediji.

Njegova cena je 2017. bila oko 800 evra, što znači da je do danas njegova vrednost veća za više od 100 odsto.

Inače, popularni metal je mnogo manje prisutan u Zemljinjori i ima ga 2.500 puta manje od zlata, što ga čini dva i po puta vrednijim.

Poređenja radi, cena grama zlata na svetskom tržištu je prošle godine koštala je nešto manje od 60 evra.

Izvori osmijuma

Plemeniti metal nastaje kao nusproizvod rafinacije nikla, metala srebrno-bele boje. Rafinacija predstavlja postupak prečišćavanja i izdvajanja tog sastojka u fabrici.

Element se može naći u mineralu iridosule i u rečnom pesku koji sadrži platinu. Iako tu ima malo osmijuma, on se veoma lako može dobiti iz prerađenih ruda nikla.

Kada je reč o predelima gde je prisutan, ima ga na Uralu, u Severnoj Americi i u Južnoj Americi.

Plemeniti metal (Screenshot Youtube)

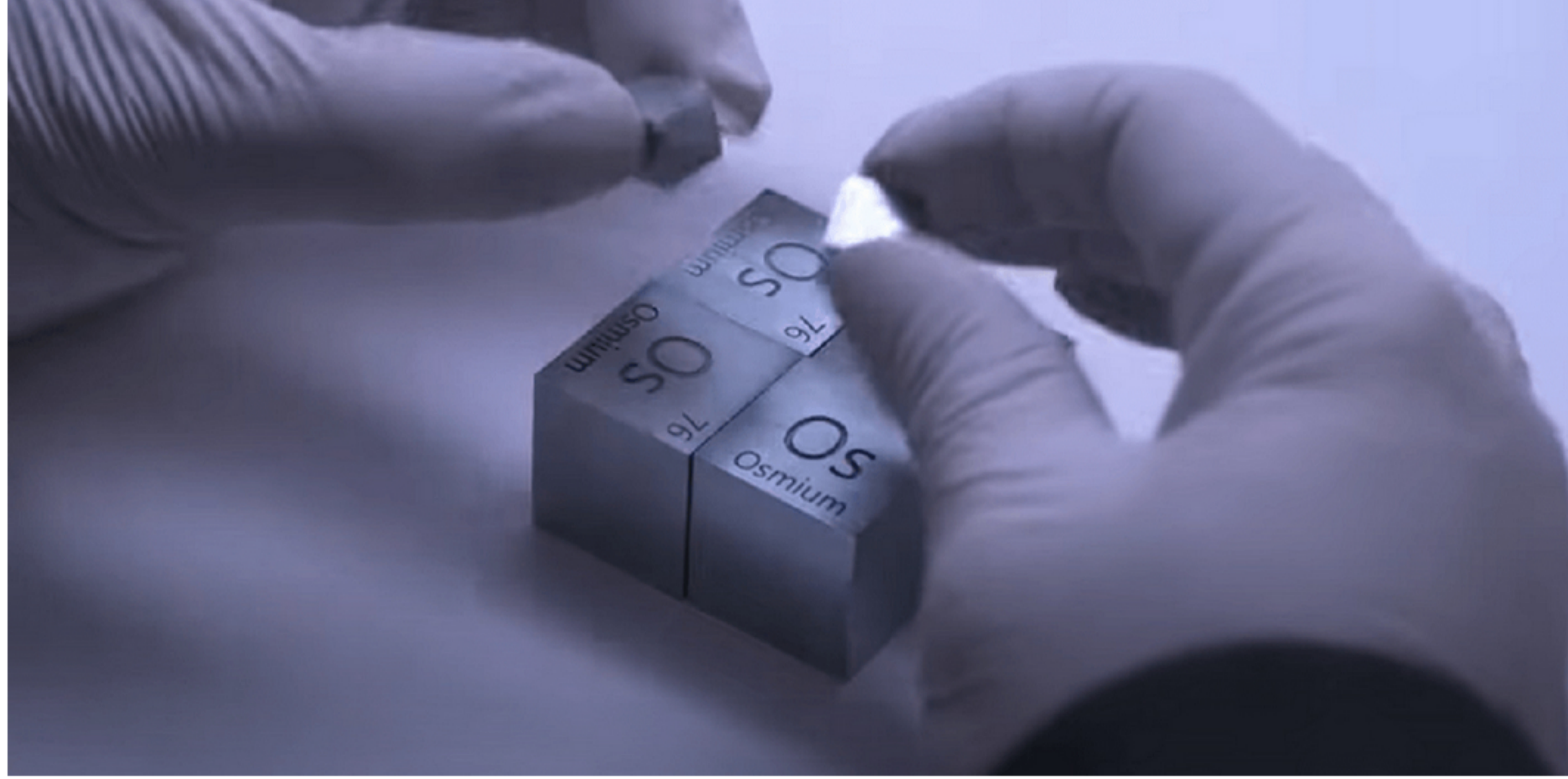
Ko i kada je otkrio osmijum?

Britanski hemičar Smitson Tenant otkrio je element 1803. Naučnik je rastvorio uzorak sirove platine u carsku vodu, mešavinu hlorovodonične i azotne kiseline. Rezultat je bio metalni crni prah.

Tenant je iste godine otkrio i iridijum. Ranije u svojoj karijeri ustanovio je da je dijamant čisti ugljenik.

Predašnji hemičari su verovali da je crni prah grafit. Međutim, Tenant, koji je imao prethodno iskustvo u radu sa alotropima ugljenika, mislio je drugačije.

Tenant je tretirao prah sa natrijum hidroksidom i zagrevao rastvor. Uklonio je alkaliju iz ostatka dodavanjem vode. Potom je stavio hlorovodoničnu kiselinu u ostatak da bi se formirao kiseli rastvor. Na taj način je utvrđeno da alkalni rastvor sadrži osmijum, dok kiseli sadrži iridijum.

Plemeniti metal (Screenshot Youtube)

Upotreba osmijuma i štetnost

Zbog svoje gustine, osmijum se često legira sa drugim plemenitim metalima za pravljenje proizvoda poput osovina za instrumente i igle fonografa. Budući da se prirodno kombinuje sa iridijumom, tada se koriste za vrhove nalivpera.

Takođe, legura koju čini 90% platine i 10% osmijuma upotrebljava se u hirurškim implantatima kao što su pejsmejkeri i zamenski srčani zalisci. Međutim, u nekom trenutku može biti i opasan po [zdravlje](#). Osmijum tetroksid je visoko toksičan i ima neprijatan karakterističan miris. Može izazvati oštećenje pluća, kože ili očiju.

Tetroksid, dobijen iz praškastog ili spužvastog oblika metala, može se koristiti za otkrivanje otisaka prstiju i bojenje masnih tkiva za mikroskopske pločice.

Plemeniti metal (Screenshot Youtube)